

Samen bouwen aan ruimte voor de samenleving

Samenvatting Begroting
Neder-Betuwe 2019

Hoe vallen
de lokale
heffingen uit?

Zes programma's,
wat houden ze in?

In welke projecten
investeren we?

Begroting Neder-Betuwe 2019

UITNODIGING

Nieuwjaarsreceptie gemeentehuis

Welkom op 7 januari vanaf 19.30 uur

*Fijne feestdagen
en een goed 2019!*

De tijd

De tijd, het is een dankbaar onderwerp om over te praten of om over na te denken. De tijdgeest. Te weinig tijd hebben. Of juist tijd over. Zomertijd of wintertijd. De kerstvakantie, tijd van misschien wel ijs en sneeuw. Schaatsen kan dit jaar in ieder geval in Ochten en bij het gemeentehuis. En wie weet valt er in deze wintertijd sneeuw zoals op bijgaande foto van 12 december vorig jaar.

De tijd is omgevlogen; alweer een jaar voorbij. In ons gemeentehuis is de werktijd goed besteed - natuurlijk! – om wonen en werken in de dorpen zo aangenaam mogelijk te maken. Met dankbaarheid zien wij dat inwoners hun tijd niet alleen voor zichzelf gebruiken maar die ook besteden aan mensen in hun omgeving en dat ondernemers tijd vrijmaken voor maatschappelijke inzet. Prachtig.

Deze kersttijd en de overgang van het oude naar het nieuwe jaar is een tijd van bezinning. Terugkijken op wat is geweest en nadenken over wat misschien komen gaat. Dat kan een mengeling opleveren van weemoed, tevredenheid, hoop, vrees, nieuwe plannen en wat al niet meer.

Ik wens u en jullie een goede tijd toe, nu en in 2019. Met de wens dat naast gezelligheid in eigen kring er ook weer tijd is voor de naaste die behoefte heeft aan een arm om de schouder of aan een luisterend oor. Onze tijd goed besteden heet dat zo mooi. Augustinus sprak eeuwen geleden wijze woorden die ik graag aan u en aan jullie meegeef: “Zoals wij zijn, zo zijn de tijden.”

Jan Kottelenberg, burgemeester

UITNODIGING NIEUWJAARSRECEPTIE

Maandag 7 januari 2019 vanaf 19.30
in de raadzaal van het gemeentehuis
(ingang Burgemeester Lodderstraat)

20.00 uur: nieuwjaarstoespraak
burgemeester Kottelenberg
en met een terugblik en de blik vooruit

VAN HARTE WELKOM

Openingstijden gemeentehuis en Kernpunten rondom feestdagen aangepast:

Het gemeentehuis en de Kernpunten zijn op de maandagen 24 en 31 december 2018 gesloten. Op maandag 7 januari 2019 gaat het gemeentehuis iets later open, namelijk om 10.00 uur.

Behalve voor het ophalen van documenten is een bezoek aan het gemeentehuis overigens altijd op afspraak. Een aantal zaken is ook digitaal te regelen. Kijk voor meer informatie op www.nederbetuwe.nl (Inwoners/digitale balie).

Begroting Neder-Betuwe 2019

Op de volgende pagina's leest u in vogelvlucht over de plannen van de gemeente Neder-Betuwe voor 2019.

Op elke pagina hierna staat het nummer en naam van het programma waaronder de plannen voor 2019 en volgende jaren vallen.

Zo kunt u via Nederbetuwe.nl gemakkelijk meer te weten komen over onderwerpen die u interesseren.

De complete begroting vindt u op www.nederbetuwe.nl, zoek op 'Begroting 2019 en mjr 2020-2022'.

We hopen dat 2019 een mooi jaar wordt, voor al onze inwoners!

Wat zijn onze inkomsten en uitgaven in 2019?

Ik ben trots op onze groene gemeente, met haar laanbomen, het rivierenlandschap tussen de Nederrijn, Waal en Linge. Neder-Betuwe is een ondernemende en goed bereikbare groeigemeente. Financieel gezien is de gemeente gezond, er kan geïnvesteerd worden in 2019.

Omdat de Begroting 2019 van Neder-Betuwe een dik rapport is met technisch-financiële informatie, is deze samenvatting van de begroting voor u gemaakt.

We geven aan hoeveel geld de gemeente de komende jaren ontvangt en uitgeeft. In de begroting staan de nieuwe plannen en onze wettelijk verplichte taken.

Dat de inkomsten en uitgaven van de gemeente in balans zijn, vind ik belangrijk. Dat is het geval. Naast bestaande projecten biedt de Begroting 2019 ruimte voor nieuwe initiatieven maar we blijven alert.

Alle taken en ambities die we hebben, zijn tegen het licht gehouden. Samen met de gemeenteraad is bepaald waaraan het geld wordt uitgegeven. Dat kan soms leiden tot verrassende keuzes!

De afgelopen tijd is hard gewerkt aan het maken van de nieuwe plannen voor de bestuursperiode 2018-2022. Die zijn ook terug te vinden in deze begroting.

Graag nodig ik iedereen van harte uit om deze samenvatting van de Begroting 2019 in dit Neder-Betuwe Magazine te lezen!

Wethouder Financiën
Hans Keuken

4

We gaan aan de slag

Op 8 november heeft de gemeenteraad Neder-Betuwe de Begroting 2019 vastgesteld. De gemeenteraad stemt in met de eerste begroting van de coalitie SGP, CDA en VVD.

“Onze gemeente is een dynamische, bruisende, ondernemende groeigemeente met een groene plattelandsuitstraling, in een mooie, goed bereikbare regio. Dit betekent niet dat we er zijn. Ook de komende vier jaar zullen we stappen vooruit moeten zetten.”
(Uit: Coalitieprogramma 2018-2022)

Begroting 2019

- Wat willen we bereiken in 2019?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Samen verder bouwen aan Ruimte voor de Samenleving

We investeren graag in al onze inwoners, vrijwilligers, dorpen, winkels, bedrijven, dorpshuizen, (duurzame) projecten en veiligheid.

De werkwijze 'Samen bouwen aan Ruimte voor de Samenleving' die we sinds april 2018 hanteren, leidt nu al tot zichtbare maatschappelijke resultaten.

We verlagen de belastingen. De ozb gaat met 2% per jaar omlaag.

In 2019 zal de positie van Neder-Betuwe verder verstevigen.

Van links naar rechts: Gerrit Stam (gemeentesecretaris), Jan Kottelenberg (burgemeester), Stefan van Someren (wethouder), Nees van Wolfswinkel (wethouder), Herma van Dijkhuizen (wethouder), Hans Keuken (wethouder)

Stevige ambitie

Dit is de eerste begroting binnen de nieuwe raadsperiode na de verkiezingen van maart 2018. Een nieuwe periode met daaraan gekoppeld een stevige ambitie.

Een solide financiële positie is niet alleen noodzakelijk om nu en in de toekomst onze ambities waar te blijven maken, maar is zeker ook cruciaal voor de zelfstandigheid van onze gemeente.

De toekomst ziet er goed uit, wij willen vooruit en het beste voor Neder-Betuwe.

In deze begroting zijn veel doelen vanuit het nieuwe coalitieprogramma opgenomen, we houden een financieel solide en toekomstgerichte begroting en meerjarenraming.

2019

Begroting Neder-Betuwe 2019

1

Programma 1 van 6

Uw wensen en de wettelijke taken bepalen onze diensten aan u

Programma 1: 'Bestuur en dienstverlening'

Wat willen we bereiken in 2019?

We betrekken u eerder bij ontwikkelingen en kansen. De gemeente is er voor u. Voor het realiseren van doelstellingen werken we meer samen met andere overheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Meer producten en diensten digitaal (persoonlijk aanvragen blijft mogelijk)
- Vanaf 2020 op vrijdagmiddag ook bereikbaar
- Meer samenwerking met Buren en Overbetuwe
- Meer samenwerking Regio Rivierenland, Omgevingsdienst Rivierenland en AVRI e.a.
- Meer subsidies EU, Rijk, provincie
- Minder regels
- Onderzoek stedenband buitenlandse agrarische gemeente
- Verbetering doorstroming Rijnbrug, A15 en goed openbaar vervoer
- Iedereen toegang tot snel internet
- Meer ondersteuning ondernemers bij aanvragen subsidies
- Stimuleren recreatie en toerisme
- Uitdragen Neder-Betuwe als hét Europees laanboomcentrum
- Landelijke en Europese profilering Regio Delta Fruitland
- Vóór 2020 10% (van regionaal verbruikte energie) duurzaam opwekken

Wat mag het kosten (afgerond)?

Wij geven uit **€ 2,26 miljoen**,
wij ontvangen **€ 0,3 miljoen**.

Zes programma's

Zes programma's, wat houden ze in?

De cijfers zoals u die aantreft in deze samenvatting bevatten de uitgaven 'bestaand en nieuw beleid' en inkomsten van de begroting. Het bijbehorende dekkingsplan is terug te vinden in de Begroting 2019 op Nederbetuwe.nl.

Bij dit alles worden zes programma's gehanteerd:

1. Bestuur en dienstverlening
2. Openbare orde en veiligheid
3. Fysieke leefomgeving
4. Economie
5. Wmo, Jeugd en Participatiewet
6. Onderwijs, Sport en Welzijn

2019

Begroting Neder-Betuwe 2019

2

Programma 2 van 6

U voelt zich veilig in Neder-Betuwe

Programma 2: 'Openbare orde en veiligheid'

Wat willen we bereiken in 2019?

Spelregels en grenzen zijn duidelijker. We treden sneller op bij overlast en crimineel gedrag. We dragen allemaal een steentje bij aan de veiligheid in Neder-Betuwe.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Meer oefening met politie, brandweer en hulpdiensten
- Opkomsttijden hulpdiensten voldoen
- Voorlichting op scholen over criminaliteit, normen en waarden, groepsdruk, overlast, respect, digipesten, vuurwerk, alcohol, roken, blowen
- Voorkoming adresfraude, hennepsteelt, illegale handel
- Eerder aangifte vernielingen, verhalen schade
- Drugsproductie en -handel eerder aanpakken
- Hulp bij verslaving
- Minder regels voor horeca
- Onderzoek 'real time intelligence center'
- Vaker in gesprek over eigen veiligheid

Wat mag het kosten (afgerond)?

Wij geven uit **€ 1,83 miljoen**,
wij ontvangen **€ 0,018 miljoen**.

Hoeveel betaalt u?

Woonlasten in 2019

Hoeveel betaalt u in 2019 aan...

...onroerende zaakbelasting (OZB).....	€ 393
...afvalstoffenheffing	€ 204
...rioolheffing.....	€ 223

Totaal € 820

Bedragen gelden voor een meerpersoons-huishouden in een eigen woning met een gemiddelde WOZ-waarde € 233.408

2019

Begroting Neder-Betuwe 2019

3

Programma 3 van 6

U kunt fijn wonen in Neder-Betuwe

Programma 3: 'Fysieke leefomgeving'

Wat willen we bereiken in 2019?

Wij staan steeds meer bekend als hét laanboomcentrum van Nederland en Europa. De gemeente Neder-Betuwe wordt veiliger, schoner, aantrekkelijker en gevarieerder. Samen werken we aan een meer groene, duurzame en vitale gemeente met voldoende woningen voor iedereen.

Wetens- waardig- heden uit de begroting 2019

Aantal inwoners 23.829
(per 20-11-2018)

Aantal huishoudens 8.914
(woonruimtes)

Aantal bedrijfsvestigingen 2.635

Begrotingsomvang 2019 50,00
(x € 1 mln.)

Stand reserves 2019 27,77
(x € 1 mln.)

Schuldpositie 16,89
(x € 1 mln.)

Wat gaan we daarvoor doen?

- Meer investeren in Agro Business Centre, met Tree Centre Opheusden
- Uitdragen van Neder-Betuwe als hét Europees laanboomcentrum
- Openbaar groen onderhouden met boomtelers, hoveniers, onderwijsinstellingen
- Samenwerken aanleg, inrichting, beheer openbaar groen
- Begraafplaatsen goed onderhouden
- Vervanging aangetaste bomen in openbaar gebied
- Verhoging duurzaamheid
- Duurzame openbare verlichting
- Maximale ruimte voor agrariërs, laanboom- en fruittelers
- Samen werken aan omgevingsvisie
- Project Schatkist versterkt identiteit Neder-Betuwe
- Uitbreiding 60 km-gebieden
- Aanpassing omgeving station Opheusden, Hoofdstraat Kesteren
- Fietspad Broekdijk
- Onderzoek naar ontsluitingsweg Ochten-Oost/Noord
- Duurzame aanpak verkeersproblematiek Rijnbrug
- Vanaf 2019 maximaal 75 kg restafval per persoon per jaar
- Samen inrichten 'natuurlijke' speelruimte
- Meer toezicht, handhaving verleende vergunningen
- Goede huisvesting voor arbeidsmigranten
- In samenwerking met SWB meer sociale woningbouw
- Verbetering rioleringen

Wat mag het kosten (afgerond)?

Wij geven uit **€ 13,79 miljoen**,
wij ontvangen **€ 6,69 miljoen**.

2019

Begroting Neder-Betuwe 2019

4

Programma 4 van 6

U kunt goed ondernemen in Neder-Betuwe

Programma 4: 'Economie'

Wat willen we bereiken in 2019?

We faciliteren onze ondernemers zo maximaal mogelijk en krijgen vitalere winkelkernen in onze dorpen. We komen te staan in de bovenste helft van de ranglijst 'Mkb-vriendelijkste gemeente' van de provincie Gelderland. We breiden onze verblijfs- en dagrecreatie uit en bieden meer kwaliteit aan recreanten en toeristen. Onze economie groeit.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Inzet op intensieve samenwerking met lokale ondernemers en regio
- Lokaal vestigings- en uitbreidingsfonds voor ondernemers
- Bedrijvenloket Neder-Betuwe startende ondernemers meer onder de aandacht brengen
- Nieuwe recreatieve routes, 2018/2019 Laanbomenroute Betuwe
- Toeristisch Overstap Punt, Bezoekersinformatiecentrum, extensieve dag- en verblijfsrecreatie
- Ondersteuning ondernemersinitiatieven in Landschapsontwikkelingsplan
- Klompenpaden Dodewaard, Ochten, IJzendoorn
- Doorontwikkeling van regionale fietsroutenetwerk
- Verbetering voorzieningenniveau en leefbaarheid dorpen
- Meer winkelconcentratie in Ochten, Kesteren, Opheusden, Dodewaard
- Herinrichten Hoofdstraat Kesteren
- Doorontwikkeling centrum Ochten
- Centrumplan Opheusden
- Iedereen toegang tot snel internet
- Uitgifte bouwrijpe kavels bedrijventerrein Medel
- Logistieke Hotspot Rivierenland
- Gebiedsontwikkeling Veerhaven Ochten

Wat mag het kosten (afgerond)?

Wij geven uit **€ 6,95 miljoen**,
wij ontvangen **€ 6,11 miljoen**.

Gemeenteraad heeft budgetrecht

De gemeenteraad heeft het zogeheten budgetrecht. Dit houdt in dat de gemeenteraad bepaalt welke bedragen aan welke ambities worden uitgegeven en hoeveel inkomsten daarvoor (naar verwachting) beschikbaar zijn.

Het belangrijkste instrument van de raad bij het uitoefenen van zijn budgetrecht is de begroting. Jaarlijks stelt de raad, op voorstel van het college, de begroting voor het volgende jaar vast. De gemeenteraad van Neder-Betuwe heeft op 8 november de begroting 2019 vastgesteld.

2019

Begroting Neder-Betuwe 2019

5

Programma 5 van 6

Met u werken aan een samenleving waarin iedereen meedoet

Programma 5: 'Wmo, Jeugd en Participatiewet'

Wat willen we bereiken in 2019?

Iedereen doet mee en iedereen doet ertoe. Uw kracht en mogelijkheden zijn steeds meer onze gezamenlijke uitgangspunten. Samen met u werken wij aan een samenleving waarin meer ruimte, begrip en aandacht is voor alle inwoners, ieder met unieke mogelijkheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Verbetering toegang Kernpunten
- Stijging cliënttevredenheid
- Onderzoeken zorg op afstand (via internet)
- Elke bijstandsgerechtigde doet mee naar vermogen
- Bijvoorbeeld met vrijwilligerswerk
- Begeleiding ondernemers in dienst nemen werkloze inwoners
- Begeleiding statushouders naar werk
- Meer samenwerking huis- en jeugdartsen, Kernpunten, Sociaal Team
- Hulp aan kwetsbare jeugdigen
- Diaconaal Platform, samenwerking kerken
- 'Neder-Betuwe bloeit': zelfstandig en zelfredzaam zijn
- Ondersteuning mantelzorgers, vrijwilligers
- Maatschappelijke stages scholen
- Ondersteuning mensen met lage inkomens
- Kindpakket voor gezinnen met lage inkomens
- Verbetering kwaliteit, efficiëntie jeugdhulp
- Meer samenwerking ondersteuningsteams scholen
- Goede zorg aan ouderen
- Financiële bijdrage aan chronische zieken, mensen met een beperking
- Huishoudelijke ondersteuning hulpbehoevende inwoners
- Beschermd wonen kwetsbare inwoners
- Meer aandacht personen met verward gedrag
- Vraaggericht werken
- Gezonde jeugd
- Organiseren preventie
- Sociale veiligheid

Wat mag het kosten (afgerond)?

Wij geven uit **€ 19,24 miljoen**,
wij ontvangen **€ 3,88 miljoen**.

Discipline werpt vruchten af

Economisch zit het tij mee. Onze financiën zijn op orde, de begroting is meerjarig sluitend. De strikt toegepaste discipline in de afgelopen jaren heeft ervoor gezorgd dat onze financiën op orde zijn en dit heeft een positieve invloed op onze vermogenspositie.

2019

Begroting Neder-Betuwe 2019

6

Programma 6 van 6

Uw kinderen ontplooiën zich in scholen, u voelt zich goed in sport- en cultuurverenigingen

Programma 6: 'Onderwijs, sport en welzijn'

Wat willen we bereiken in 2019?

Iedereen moet zich kunnen ontplooiën en welbevinden. We voelen ons thuis in ons dorp. De dorpskernen zijn levendige gemeenschappen, we ontmoeten en helpen elkaar. Met scholen, sportverenigingen en cultuur dragen we allemaal bij aan een fijne samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Samen werken aan dorpshuizen, accommodaties
- Goed onderwijs, dicht bij onze kinderen
- Verenigingen zo mogelijk zelfvoorzienend
- Minder regels bij subsidies
- Goede gezondheid in sociale omgeving
- Jongeren gezonde leefstijl en goed gewicht
- Goede sport- en beweegmogelijkheden
- Opstellen van Sportvisie i.s.m. inwoners en sportorganisaties
- Inzet buurtsportcoaches afgestemd op speerpunten Sportvisie
- Sportclubs helpen bij subsidieaanvragen
- Garant staan leningen accommodaties, sportclubs
- Voldoende velden sportverenigingen
- Speelplekken: ook plekken voor jongeren
- Onderzoek herinrichting voor extra voetbalveld sportpark Kesteren
- Voorlichting, aandacht laaggeletterden
- Promotie oefenlocaties taal- of computervaardigheden
- Aandacht onderwijsachterstanden, passend onderwijs
- Aandacht voortijdig schoolverlaten, aansluiting jeugdhulp-onderwijs
- Alle peuters toegang tot voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- Peuters goed voorbereid op basisonderwijs
- Voorschoolse educatie taal- en rekenontwikkeling
- Ontwikkeling motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling peuters
- Goede overdracht peuteropvang-basisschool, doorgaande leerlijnen
- Samenwerken meer cultuuronderwijs
- Nieuw dorpshuis combineren met sporthal De Eng in Dodewaard
- Beter inzicht capaciteit schoollokalen, spreiding scholen (integraal huisvestingsplan)

Wat mag het kosten (afgerond)?

Wij geven uit **€ 4,70 miljoen**,
wij ontvangen **€ 0,80 miljoen**.

1 jaar investeren in

Samen verder bouwen aan Ruimte voor de Samenleving

en intensieve samenwerking met u betaalt zich in 2019 uit in opstarten en afronden van projecten. Maatschappelijke resultaten waar we allemaal profijt van hebben.

INKOMSTEN

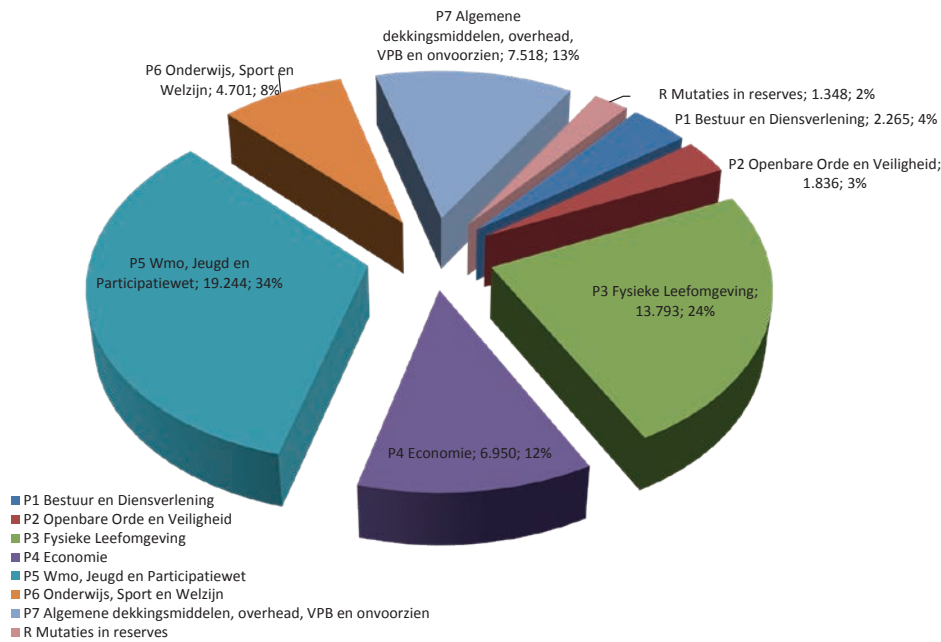
WAAR KOMT HET VANDAAN?

Het grootste deel krijgen we van het Rijk.

De rest krijgen we uit lokale heffingen en andere inkomstenbronnen.

De totale inkomsten voor 2019 zijn begroot op € 57,9 miljoen.

Uitgaven per programma's 2019 Gemeente Neder-Betuwe in duizenden euro's

Specificatie van algemene dekkingsmiddelen

Begroting 2019

Treasury: **73**

OZB woningen: **3.348**

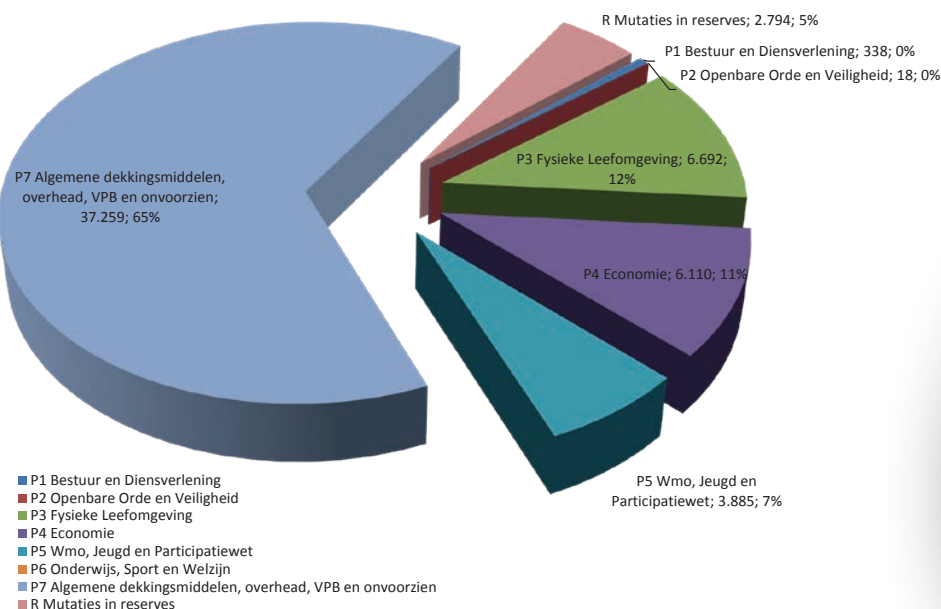
OZB niet-woningen: **1.515**

Belasting overig: **1.562**

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds: **30.333**

Totale algemene dekkingsmiddelen: **36.830**

Inkomsten 2019 per programma Gemeente Neder-Betuwe in duizenden euro's

Wees voorzichtig met vuurwerk

Koop vuurwerk alleen bij erkende verkooppunten

Wees alsjeblieft voorzichtig met vuurwerk. Houd rekening met anderen. Koop vuurwerk alleen bij erkende verkooppunten en ruim na het afsteken de resten weer op. Een goed oud & nieuw toegewenst!

Het afsteken van vuurwerk blijft natuurlijk een eigen verantwoordelijkheid. Maar we kunnen er nooit genoeg voor waarschuwen: wees er heel, heel erg voorzichtig mee. Houd rekening met elkaar en steek in elk geval geen vuurwerk af in de buurt van zorgcentra en seniorenwoningen.

Erkende verkooppunten

Als je vuurwerk koopt, doe het dan alleen bij erkende verkooppunten. Die zijn door de gemeente gecontroleerd; daar wordt veilig vuurwerk verkocht.

Tijdstip afsteken vuurwerk

Vuurwerk mag afgestoken worden op 31 december vanaf 18.00 uur tot 1 januari 02.00 uur. Wie zich daar niet aan houdt, die riskeert een boete of een HALT-straf.

Houd rekening met elkaar

De jaarwisseling is gezellig: met oliebollen, nieuwjaarswensen en soms ook vuurwerk. Maar er zijn ook mensen (en dieren!) die niet van het geknal van vuurwerk houden of er zelfs bang voor zijn; om geraakt te worden of omdat ze schrikken van de onverwachte harde knallen. Houd daar rekening mee en blijf uit de buurt.

Carbid schieten

Carbid schieten mag alleen als je dit tevoren bij de gemeente had gemeld en dat was mogelijk tot 3 december. Wie toestemming heeft, moet die toestemming bij zich hebben op het moment dat je carbid gaat schieten zodat bij controle door de politie of toezichthouders deze getoond kan worden.

Geen vreugdevuren

Vreugdevuren zijn net als voorgaande jaren niet toegestaan. Politie en toezichthouders controleren hier extra op rond de jaarwisseling. Het maken van vreugdevuren is strafbaar. Doe je het toch, dan wordt een proces-verbaal opgemaakt. Merk u overigens dat ergens materialen verzameld worden of opgeslagen die duiden op mogelijke vreugdevuren, geef dit dan door aan AVRI via tel. 0345-58 53 53 of doe digitaal een melding via www.nederbetuwe.nl (button AVRI - melding/klacht openbare ruimte). Aan bedrijven vragen wij om alert te zijn. Geef geen oude materialen mee en houd - zeker richting de jaarwisseling - auto's, banden en andere brandbare materialen buiten bereik van der-

den. Met z'n allen kunnen we zo voorkomen dat deze materialen 'verkeerd' worden gebruikt.

Papier- en kledingcontainers tijdelijk weg

Voor de veiligheid zijn papier- en textielcontainers en ondergrondse containers dicht vanaf 28 december. Begin januari worden ze weer geopend.

Prullenbakken een paar weken weg

In alle dorpskernen haalt Avri de prullenbakken weg. Dit gebeurt ongeveer twee weken voor de jaarwisseling. Begin januari worden ze weer teruggeplaatst.

Opruimen van vuurwerk

Na vuurwerk rest er natuurlijk afval. Wij vragen aan iedereen om mee te helpen bij het opruimen daarvan. Want 'blindgangers' - dat is niet-afgegaan vuurwerk - zijn erg gevaarlijk. De jongste jeugd staat vaak op 1 januari al vroeg op om te kijken of ze nog wat vuurwerk kan vinden. Veel vuurwerkongelukken gebeuren dan ook op de vroege morgen van 1 januari. Help mee aan de veiligheid van uw omgeving en die van kinderen en ruim het restafval meteen op.

15

Vreemde situatie? Bel de politie!

Vertrouwt u een situatie niet? Bel dan met de politie via 0900-8844 of via Meld Misdaad Anoniem via 0800-7000.

Waakzaam, samen met u!

Balans en vertrouwen

In het afgelopen jaar investeerde ik als wijkagent van de mooie dorpen Ochten, IJzendoorn en Echteld veel voor de goede balans en het vertrouwen tussen de inwoners en de politie. De drempel mag nooit hoog zijn. Ik ben daarom op heel veel manieren te bereiken: www.politie.nl | 0900-8844 | Instagram | Twitter | Facebook | e-mail peter.van.hal.1@politie.nl. Je kunt mij bijna niet mislopen! Wie iets wil bespreken of melden, een mening geven of gewoon een praatje maken, u weet mij te vinden! Samen met de andere wijkagenten hebben we een kantoor in de brandweerkazerne aan de Cuneraweg in Ochten. Er zijn geen openingstijden maar ziet u ons voertuig staan, loop dan eens binnen en drink koffie met ons. Uiteraard ben ik het liefst buiten, zoveel mogelijk op straat. Ik wens iedereen een mooi 2019 toe.
Peter van Hal

Verbinding werkt

Sinds het najaar ben ik de wijkagent voor Dodewaard, Wely, Hien en Opheusden. Daarbij word ik ondersteund door mijn collega's. Het liefst loop ik door de dorpen. Een praatje maken in de straat, of met inwoners die hun boodschappen doen. Soms schieten mensen mij aan voor iets of voor 'zomaar'. Op die manier heb ik al heel wat inwoners leren kennen. Ook de vele vertegenwoordigers van de gemeente, de plaatselijke kerken en de winkeliers en ondernemers. Bruggen slaan en persoonlijk contact zijn voor mijn werkwijze dé sleutelwoorden. Als u mij wilt spreken, voor bijvoorbeeld een advies of om iets te melden, heel graag. Samen komen we er vaak wel uit. U mag mij rechtstreeks mailen op Gerrit.Langerak@politie.nl. Verbondenheid in 2019, dat is mijn wens voor u.
Gerrit Langerak

Veiligheid in de wijken

In augustus 2018 ben ik met veel plezier gestart als wijkagent Operationeel Expert in Neder-Betuwe. Hiervoor heb ik enkele jaren als wijkagent in Tiel-West gewerkt. Het wijkagentenwerk is mij dus niet onbekend. Ik ben in die hoedanigheid beschikbaar voor de dorpen in Neder-Betuwe, maar ik ben niet altijd direct in de wijk. Dit komt omdat ik mij meer bezig houd op een coördinerend en strategisch niveau op veiligheidsproblematiek in de wijken. Ik houd mij bijvoorbeeld bezig met de aanpak van wijk-overstijgende thema's zoals woninginbraken, ondermijning, veiligheid rondom oud en nieuw of mobiel banditisme. Dit zijn ook thema's die actueel zijn in Neder-Betuwe. Om tot een juiste aanpak te komen hebben we u daarbij hard nodig. De wijkagenten zijn het gezicht in de wijk en ook het eerste aanspreekpunt. Wilt u eens praten over een veiligheidsprobleem in de wijk dan kunt u hen bereiken via 0900-8844 of via de social-media. Ik zet mij voor de volle 100% in om Neder-Betuwe nog een stukje veiliger te maken, helpt u de politie in Neder-Betuwe mee? Een veilig 2019 toegewenst!
Niek Steenbergen

17

Jongens en meisjes, opgelet: 1 euro voor een kerstboom

Op woensdag 9 januari 2019 kun je tussen 13.30 en 16.00 uur weer kerstbomen inleveren. Voor elke ingeleverde kerstboom krijg je 1 euro. Je moet de boom wel zelf (mee) inleveren. Hier kun je de bomen kwijt:

- Dodewaard op het Dorpsplein
- Kesteren bij Ons Dorpshuis
- Ochten op het Dokter M. van Drielplein

Hebt u de enquête al ingevuld?

Over wat u vindt van de ondersteuning en waardering van mantelzorgers en vrijwilligers

Begin december heeft elk huishouden in Neder-Betuwe een brief ontvangen. Met de vraag om mee te doen aan een onderzoek naar de vraag of de ondersteuning en waardering van vrijwilligers en mantelzorgers voldoende is. Het onderzoek verrichten wij in samenwerking met Labyrinth Onderzoek & Advies die een vragenlijst samenstelde en die te vinden is op www.onderzoek-neder-betuwe.nl.

VVV-bon

Meedoen kan tot maandag 7 januari 2019. Het is een anoniem onderzoek dus de antwoorden zijn niet te herleiden naar u. Invulling kost ongeveer 10 minuten. Onder de deelnemers verloten wij tien VVV-bonnen van elk 20 euro.

Vragen of hulp bij het invullen

Heeft u vragen over het invullen van de enquête? Neem dan contact op met Labyrinth via tel. 030 – 262 71 91 of mail naar e.waterberg@labyrinthonderzoek.nl. U kunt de vragenlijst ook samen met een familielid of naaste invullen. Wilt u liever uw mening geven via de telefoon? Dat kan. Ook dan kunt u bellen naar 030 – 262 71 91. Een medewerker van Labyrinth neemt dan de vragenlijst met u door en noteert uw antwoorden. Alvast hartelijk dank voor uw bereidheid om deel te nemen aan het onderzoek. Uw mening is belangrijk. Met uw antwoorden kunnen wij de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers verbeteren. Dat verdienen ze. Want zij zijn onmisbaar voor de samenleving in onze dorpen.

Geef uw mantelzorger een (extra) compliment!

En nu we het toch over mantelzorgers hebben, kent u het Mantelzorgcompliment Neder-Betuwe? Het is een bedrag van € 50,- dat door een inwoner kan worden aangevraagd voor zijn of haar mantelzorger.

Mantelzorgers zijn onmisbaar, dat weten we allemaal. Wie zelf zorg ontvangt van zo'n kanjer, die weet dat als de beste en zal zeker met regelmaat een bedankje en een compliment geven, want dat verdienen mantelzorgers. Herkent u deze situatie? Vraag dan het mantelzorgcompliment aan om uw waardering te onderstrepen.

Hoe vraagt u het Mantelzorgcompliment aan?

Vraag aan een medewerker van het Kernpunt of het Sociaal Team of uw mantelzorger voor dat bijzondere compliment in aanmerking komt. Zo ja, dan ontvangt u een formulier om in te vullen en hoort u binnen een aantal weken of de aanvraag is gelukt. En als dat zo is, dan stuurt de gemeente de bon of het bedrag toe aan uw mantelzorger. Iemand die mantelzorg ontvangt kan voor één persoon het mantelzorgcompliment aanvragen en betaalt de mantelzorger niet vanuit een persoonsgebonden budget. Er hoeft overigens geen sprake te zijn van een formele zorgindicatie om dit te kunnen doen.

Wanneer vraagt u het aan?

Het kan het hele jaar door.

Wie is eigenlijk een mantelzorger?

Een mantelzorger geeft hulp aan iemand die zelfstandig woont. En die hulp wordt niet gegeven omdat hij of zij een hulpverlenend beroep heeft, maar omdat een familielid, vriend of vriendin of de burens langdurig en vaak intensief hulp nodig hebben en dat door deze persoon wordt gegeven. En dan hebben we het niet over de gebruikelijke hulp die je elkaar biedt als huisgenoot of familie of als goeie buur. Bij mantelzorg gaat het om hulp bieden zodat die ander zich kan redden, thuis kan blijven wonen en deelnemen aan de samenleving. Allemaal zaken die niet mogelijk zouden zijn als de betreffende mantelzorger niet regelmatig zou helpen.

Vragen

Voor vragen over het mantelzorgcompliment kunt u contact opnemen met de Kernpunten die telefonisch bereikbaar zijn van maandag t/m vrijdag van 9.00-12.00 uur; telefoonnummer 0488-449992. U kunt ook contact opnemen met het mantelzorgsteunpunt van Welzijn Rivierstroom, tel. 0344 - 602 337.

19

Kernpunt Ochten gaat verhuizen

Per 2 januari 2019 is het nieuwe onderkomen van Kernpunt Ochten:

Het Dorpshuis, Dokter M. van Drielplein 2

De tijden voor het inloopspreekuur blijven gelijk: elke woensdagochtend van 09.00 - 11.00 uur.

Wij danken iedereen van Elim voor het gastvrije onderkomen in de afgelopen vier jaren!

'Eigen risico' ziektekosten al helemaal betaald?

Misschien hebt u recht op een tegemoetkoming

Als u het eigen risico in twee achtereenvolgende kalenderjaren hebt verbruikt, dan hebt u misschien recht om dit bedrag helemaal of gedeeltelijk terug te krijgen.

Het terugkrijgen van een gedeelte of het hele bedrag voor het eigen risico heet 'Tegemoetkoming Chronisch Zieken en Gehandicapten'. U kunt tot € 385,- tegemoetkoming per kalenderjaar aanvragen als:

- als u een chronische ziekte of een handicap hebt;
- als u een inkomen hebt tot 140% van de voor u geldende bijstandsnorm: ATTENTIE: u hoeft niet per se bijstand te ontvangen; ook als u werkt kunt u in aanmerking komen;
- als u het eigen risico twee achtereenvolgende jaren hebt verbruikt;
- als uw spaargeld niet meer bedraagt dan € 6.020,- als u alleenstaand bent; of niet meer dan € 12.040,- als u alleenstaande ouder bent of gehuwd; een gespaard bedrag voor uitvaartkosten tellen we (tot bepaalde hoogte) niet mee.

Voldoet u aan bovenstaande punten, dan komt u in aanmerking voor een tegemoetkoming in de kosten van het eigen risico.

Zo vraagt u de tegemoetkoming aan

Bij de Kernpunten kunt u naar het aanvraagformulier hiervoor vragen. Dat kan via telefoon: 0488-449992 van maandag t/m vrijdag van 9.00-12.00 uur. Of verkrijgbaar tijdens het inloopsprekuren in:

- Dodewaard, De Steegakker, op maandag van 9.00–11.00 uur
- Opheusden, De Reigerhof, op dinsdag van 9.00–11.00 uur
- Opheusden, gemeentehuis, op donderdag van 17.00–19.30 uur

- Ochten, Elim (per 2 januari in Het Dorpshuis) op woensdag van 9.00–11.00 uur
- Kesteren, Ons Dorpshuis op woensdagmiddag 14.00–16.00 uur

Hoeveel kunt u ontvangen?

De hoogte van de tegemoetkoming is afhankelijk van uw inkomen en of u alleenstaand of bijvoorbeeld gehuwd bent; het kan variëren van € 185,- tot € 385,- Zoals hierboven al is aangegeven: u hoeft niet per se bijstand te ontvangen; ook als u werkt gelden deze regels en kunt u voor een bijdrage in aanmerking komen.

21

Wij, van het Kindpakket, wensen u en jullie fijne kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar!

Ook in 2019 kunt u naar het Kindpakket vragen als u geen geld hebt voor allerlei dingen voor uw kind. Via het Kindpakket kunt u bijvoorbeeld aanvragen: **leuke kleding voor uw kind, een pakket voor een verjaardagsfeestje, muzikles, sportabonnement, zwemles en nog veel meer.**

Mail of bel naar Joris:
kindpakketnederbetuwe@gmail.com
of tel. 06-48072563

Duurzaamheid en klimaat: waar staan we?

December, maand van de jaaroverzichten. Hoe staat het in Neder-Betuwe met de Klimaatnota en het Duurzaamheidsbeleid? Een paar opvallende punten.

2018 was het jaar waarin de gemeenteraad, op 8 februari, de Klimaatnota 2018-2023 vaststelde. Daarin heeft de raad meegegeven dat naast zonne-energie en windenergie ook naar andere vormen van opwekken van duurzame energie gekeken moet worden en dat er ruimte is voor initiatieven. De inwoners moeten nauw betrokken worden bij de projecten en we moeten inspelen op extreme weersomstandigheden. Met deze opgaven is gewerkt aan het Uitvoeringsprogramma. Dat is bijna klaar en wordt binnenkort door de gemeente vastgesteld.

Landelijke ontwikkelingen

Er zijn landelijk de nodige ontwikkelingen. In grote lijnen ligt er een Klimaatakkoord. Nederland moet de komende jaren op grote schaal van het gas af. We beleefden de warmste en droogste zomer en herfst sinds mensenheugenis en dat geeft veel stof tot nadenken.

Klimaatbijeenkomst in het voorjaar

Deze en ook andere thema's zijn voor ons aanleiding om u in het voorjaar opnieuw uit te nodigen voor een Klimaatbijeenkomst. Die van oktober 2017, met de focus op energietransitie en aanpassingen aan het klimaat, was goedbezocht en verdient een vervolg. Het accent zal in 2019 vooral liggen op hoe we het beste energie kunnen besparen, hoe we omschakelen naar gas-loos en naar duurzame energie. Er is ook een markt waar lokale bedrijven en instellingen hun diensten en producten op het gebied van duurzaamheid kunnen presenteren en op die manier maximaal kunnen profiteren van duurzaamheidsmaatregelen. De derde collectieve inkoopregeling voor zonnepanelen in Neder-Betuwe gaat dan ook van start. We hopen hierbij weer op een net zo succesvolle avond en invulling als in 2017. Heeft u al ideeën voor deze nieuwe Klimaatop in 2019? Mail ze alvast naar berg@nederbetuwe.nl.

Zonnevelden

Gemeente Neder-Betuwe is dit jaar door vele partijen benaderd om mee te werken aan projecten voor zonnevelden. Het zijn er vele. Meer dan de gemeente wil toelaten in de komende jaren dus daarom is de grens gesteld op maximaal 20 hectare. Hiermee halen we voor een belangrijk deel de doelstelling van 2020 voor duurzame energie. Waar die zonnevelden komen? Dat is nog niet bekend. Alle partijen zijn uitgenodigd om een concreet voorstel bij de gemeente in te dienen. Die het beste aan de voorwaarden van onze gemeente voldoen krijgen groen licht zodat de aanvraag voor een omgevingsvergunning kan worden ingediend.

Randvoorwaarden zonnevelden

Een paar van deze randvoorwaarden: een zonneveld mag in principe niet groter zijn dan 5 hectare en dient bij voorkeur in de nabijheid van groot-schalige infrastructuur te liggen zoals de A15 en de Betuweroute. Het veld komt bij voorkeur op incurante grond en de grond onder en rondom het zonneveld moet zo mogelijk ook worden gebruikt voor een bepaald doel zodat de ruimte dubbel wordt benut. Een belangrijke voorwaarde is ook dat inwoners en bedrijven in Neder-Betuwe er maximaal aan mee kunnen doen. In maart is de definitieve keuze voor de projecten bekend.

Zonnepanelen

Daken in Neder-Betuwe dragen steeds vaker zonnepanelen. Er zijn er weer veel gelegd het afgelopen jaar. Wij hopen van harte dat bedrijven en inwoners nog meer zonnepanelen gaan plaatsen om hun steentje bij te dragen aan een duurzame toekomst.

Windenergieproject

In de gemeentelijke Klimaatnota is onder meer een zoekgebied voor windenergie vastgesteld: aan de oostkant van de gemeente Neder-Betuwe; het sluit aan bij een bestaand plan voor een windproject in de gemeente Overbetuwe. Diverse marktpartijen hebben aangegeven binnen het zoekgebied van deze twee gemeenten één plan voor windenergie te willen uitwerken. Om ervoor te zorgen dat deze plannen zich goed tot elkaar verhouden hebben de gemeenten Neder-Betuwe en Overbetuwe en Provincie Gelderland het initiatief genomen om tot een samenwerking tussen de partijen te komen.

Landschappelijk verantwoord plan

Wij en ook onze buurgemeente Overbetuwe vinden het vanzelfsprekend en belangrijk dat omwonenden in een vroeg stadium betrokken zijn bij de uitwerking van de plannen. Het moet een landschappelijk verantwoord plan worden. Het is een voorwaarde dat de participatie van inwoners en bedrijven gewaarborgd is in beide gemeenten. En er komt een zogenoemd gebiedsfonds. Daarin storten de initiatiefnemers gelden uit de opbrengst van windenergie die dan weer worden gebruikt voor allerlei duurzame en maatschappelijke projecten.

Lest best: energiebesparing

Maar de allereerste winst is natuurlijk om zo min mogelijk energie te gebruiken; dat is uiteraard nog beter dan bezuinigen op energiegebruik. Verwarming lager, zuinig omgaan met verlichting, meer op de fiets, energiezuinige auto's, meer isolatie. Vult u maar aan. Er is nog genoeg te doen.

Wij wensen u een duurzaam 2019!

Colofon Neder-Betuwe Magazine is een uitgave van de gemeente Neder-Betuwe in samenwerking met Elan Media Group BV

Verspreiding: VSB, Rheden
Eindredactie: gemeente Neder-Betuwe
Exploitatie en advertenties: Elan Media Group BV
Kesteren, tel. (0488) 44 20 36, www.elan-media.nl

Fotografie: gemeente Neder-Betuwe, 3JetFotografie
Vormgeving redactie: Reclamestudio Van Sullichem
Druk: R&H Drukkerij Kesteren

Gemeentegeroepen: Gemeente Neder-Betuwe
Burg. Lodderstraat 20, 4043 KM Opheusden
tel.: 14 0488, e-mail: info@nederbetuwe.nl
website: www.nederbetuwe.nl. Aan de inhoud van dit magazine kunnen geen rechten worden ontleend.